

# RIETVELD WANDELROUTE UTRECHT



## 1 Centraal Museum

Loop rechtsaf de straat uit. Ga rechts de Abstederbrug over. Wandel links de Maliesingel op. Neem de eerste rechts, de Zonstraat. Ga aan het einde rechts de 1 Mecklenburglaan in. De eerste links op de hoek staat **2 Huis Van der Vurst de Vries, Julianalaan 10.**

Loop om het huis rechts naast Julianalaan 10 heen en ga direct links de Waldeck Pyrmontkade op. Daar is de **3 Chauffeurswoning, Waldeck Pyrmontkade 20.**

Wandel verder over de Waldeck Pyrmontkade. Neem de eerste links, de Louise de Collignystraat. Ga rechts de Koningslaan op. Neem de eerste rechts, de Prins Hendriklaan. Vlak voor het viaduct, links, is het **4 Rietveld Schröderhuis, Prins Hendriklaan 50.**

Loop onder het viaduct door. Daar staan links de **5 Woningen Erasmus laan 5-11** en **Erasmuslaan 1-3/Prins Hendriklaan 64.**

## Winkelroute terug

Loop terug over de Prins Hendriklaan. Steek over, het Wilhelminapark in. Loop rechtdoor het park uit. Volg het voetpad rechts langs het park. Neem over de rotonde links de Burgemeester Reigerstraat. Wandel door tot in de Nachtegaalstraat. Neem de eerste rechts, de Mgr. van de Weteringstraat. Ga direct na het pand met de oude drogisterijreclame links de Maliestraat in. Ga aan het einde links de Biltstraat op. Aan uw linkerhand is het **A Huis Truus Schröder-Schröder, Biltstraat 423.**

Neem de eerste oversteekmogelijkheid. Ga op de Oude Kerkstraat de tweede links. Daar is het **B Geboortehuis Rietveld, Ooftstraat 14.**

Wandel terug naar de Nachtegaalstraat. Loop die uit tot over de Lucasbrug, rechtdoor langs de schouwburg en verder door de Nobelstraat. Steek bij de Janskerk links over de Korte Jansstraat in. Neemt de derde rechts. Aan de linkerkant zijn **C Winkelpui Juwelier Begeer, Oudkerkhof 27** en **D Winkelpui Leerwinkel Wessels & Zoon, Oudkerkhof 15-17.**

Ga aan het einde van de straat linksaf de Vismarkt op. Neem de eerst links, de Servetstraat. Wandel onder de Dom door en ga rechts. Loop de Korte Nieuwstraat en de Lange Nieuwstraat uit naar het **1 Centraal Museum.**

Ga onder het viaduct door, steek direct links over en loop de Laan van Minsweerd in. Neem de eerste rechts, de Hendrick de Keyserstraat. Ga de tweede links, de Jan van Scorelstraat in. Ga aan het einde links de Adriaen van Ostadelaan op. Op de hoek met de Ferdinand Bolstraat was vroeger **6 Meubelwerkplaats Rietveld, Adriaen van Ostadelaan 93.**

Loop verder over de Adriaen van Ostadelaan. Steek bij de kruising over. Ga de tweede rechts de Israëlslaan in. Loop direct na de bocht links de Breitnerlaan op. Daar staan links **7 Huis Theissing, Breitnerlaan 11** en **8 Huis Muus, Breitnerlaan 9.**

Neem het voetpad direct naast Huis Muus. Ga bij het water rechts. Neem de brug over de Kromme Rijn en volg het voetpad aan de overkant van het water. Wandel door tot het einde bij het hek. Blijf de Kromme Rijn volgen langs de huizenblokken.

## Uitbreiding hoofdroute

Neem de tweede links, de Fuuthof. Ga rechts de Gansstraat in en neem de eerste links, de Laan van Soestbergen. Loop die uit, met de bocht mee en onder het spoor door. Steek het fietspad over en ga direct links, het Tolsteegplantsoen in. Volg de bocht mee naar rechts, loop de weg uit en ga links de Saffierlaan in. Neem de eerste rechts naar de **E Flats Toermalijnlaan 1-79** en **Toermalijnlaan 2-80.**

Loop de laan uit en steek de straat over. Daar is de **F Robijnhof**

- Twee op een woningen: Robijnhof 1-18
  - Eengezinswoningen: Opaalweg 41, Robijnlaan 2-10 en 16-24, Topaaslaan 42
  - Flats: Kornalijnlaan 1-7 en 11-17, Opaalweg 17-39, Topaaslaan 18-40
- Loop terug naar de Kromme Rijn en vervolg de route.

Loop onder het viaduct door. Ga op de Tolsteegsingel verder rechtdoor. Neem de eerste oversteekmogelijkheid richting de cafés van het Ledig Erf. Loop rechtdoor over de Tolsteegbrug de Twijnstraat in. Neem de eerste rechts, de Nicolaasstraat en loop door naar het **1 Centraal Museum.**

### LEGENDA

- Rietveldroute (5 km)
- Route uitbreiding
- 1 A Rietveld locatie
- ☒ Café/restaurant
- i Tourist info
- 🚉 Station
- 🌳 Park



10 minuten



## DEZE ROUTE VOERT LANGS UTRECHTSE HOOGTEPUNTEN UIT HET WERK VAN GERRIT RIETVELD (UTRECHT 1888 - UTRECHT 1964).



**2 HUIS VAN DER VUURST DE VRIES**  
1927 *Het Utrechts Archief*

In 1927 vroeg de nieuwe eigenaar Rietveld het huis te verbouwen. De opvallendste vernieuwing was aan de buitenkant. De woning had een traditioneel uiterlijk, vergelijkbaar met de huizen links. De zolder met het schuine dak werd uitgebouwd tot een volwaardige verdieping. Het huis kreeg een plat dak, dat in die tijd heel vernieuwend was. Er kwamen nieuwe, bredere ramen en de gevel werd één geheel door de ruwe pleisterlaag. Die werd grijs, een kleur die Rietveld graag gebruikte



**3 CHAUFFEURSWONING** 1927  
*Rietveld Schröder Archief*

Van der Vuurst de Vries vroeg Rietveld ook een garage met woning voor zijn chauffeur te ontwerpen. Ook dit pand werd, zeker vergeleken met de huizenrij ernaast uit 1920, opmerkelijk. Rietveld gebruikte de opdracht voor een experiment met prefabricage, nog niet gebruikelijk in die tijd. Daarvoor waren onderdelen met een vaste maatverhouding nodig. Hij bekleedde een kubusvormig ijzerskelet met zwarte betonplaten met witte stippen. Door ze soms horizontaal, soms verticaal te bevestigen, creëerde hij een afwisselend gevelpatroon. De kleine ramen werden ingepast in het stramien van de betonplaten. Om het bovenhuis van voldoende licht te voorzien, kreeg de woonkamer een erker en was er een glazen uitbouw op het dak, boven de hal en de keuken.

### E. Toermalijnlaan en F. Robijnhof

Al in de jaren twintig ontwikkelde Rietveld ideeën voor grootschalige sociale woningbouw. Pas in de jaren vijftig kreeg hij in Utrecht de kans die te realiseren. Rietveld vond het belangrijk dat de huizen er van buiten hetzelfde uitzagen. Daarom hebben ze dezelfde raamindeling met bovenlichten van geribbeld matglas en onderkanten van draadglas met daarachter panelen in verschillende kleuren. De betonnen vloeren steken uit in de gevel. Ze zijn gekarteld, zodat regenwater geen strepen achterlaat op de muren. De flats hebben betonnen lamellen. Die stonden vroeger open, zodat de was in de ruimte erachter goed kon drogen, maar niet in het zicht stond. Op Robijnhof 13 is een museumwoning ingericht, die een indruk geeft van hoe men hier in de jaren vijftig woonde.



**4 RIETVELD SCHRÖDERHUIS** 1925  
*Rietveld Schröder Archief/Het Utrechts Archief*

In 1924 ontwierp Rietveld voor Truus Schröder zijn eerste huis. Zij wilde na de dood van haar man met haar kinderen in een nieuw huis opnieuw beginnen. Net als in haar oude huis wilde ze niet op de begane grond, maar boven wonen. Op de verdieping richtte Rietveld een open leefruimte in, die met schuifwanden ook in aparte kamers kan worden ingedeeld. De buitenkant werd dusdanig opvallend dat het huis wereldberoemd werd. Het huis lijkt opgebouwd uit horizontaal en verticaal naast elkaar geplaatste losse vlakken. Ze zijn in verschillende tinten wit en grijs geschilderd. De ramen zijn zwart, zodat ze optisch wegvallen. Enkele dragende elementen zijn donkerblauw, rood of geel geverfd, en geven zo horizontale en verticale accenten. Het uitzicht op de toen nog onbebouwde polder vormde een belangrijk onderdeel van het ontwerp. De ramen aan de noordoostkant van de verdieping keken erop uit. De grote raampartij aan die kant heeft geen raamstijl. Als de ramen open staan, verdwijnt de hoek en lijkt het alsof je tegelijkertijd binnen én buiten bent. Toen begin jaren zestig het viaduct werd gebouwd, vond Rietveld zijn ontwerp dusdanig aangetast dat hij voorstelde het huis te slopen. Truus Schröder wilde echter graag in het huis blijven wonen. Nu haar dood werd het huis een museumwoning waarin bezoekers de ideeën van Rietveld en Schröder kunnen ervaren.



**5 WONINGEN ERASMUSLAAN**  
1931, 1934  
*Nico Jesse/Rietveld Schröder Archief*

Toen het bouwverbod op de polder tegenover het Rietveld Schröderhuis werd opgeheven, kocht Truus Schröder de grond ertegenover. Zo kon zij haar nieuwe uitzicht zelf bepalen. Rietveld ontwierp daarvoor een rij met vier huizen (1931) en een blok met zes appartementen (1934) in de stijl van Het Nieuwe Bouwen. Het ontwerp voorzag in ruime lichtinval en optimaal contact met de buitenlucht. Daarom hebben de huizen brede doorlopende raamstroken, balkons op de verdiepingen en heeft elke kamer een deur naar buiten. In oktober 1931 werd één van de woningen opengesteld om een modelinterieur van Rietveld te tonen. Dat is nu zichtbaar in de modelwoning. Opvallend is het kleurgebruik. De bakstenen gevels zijn wit gepleisterd. Binnen gebruikte Rietveld pastelkleuren. Daarvoor bleef hij ook in de latere interieurs die hij ontwierp voorkeur houden.



**6 MEUBELWERKPLAATS RIETVELD**  
GERRIT RIETVELD IN STOEL  
*Rietveld Schröder Archief*

Na een opleiding in zijn vaders meubelwerkplaats en een baan als tekenaar bij het zilvertelier van de Koninklijke Utrechtse Fabrik van Zilverwerken,

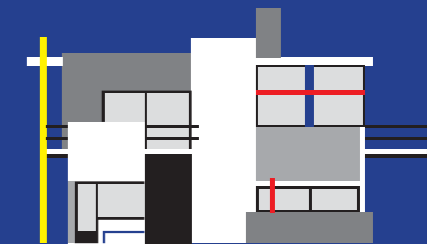
opende de 28-jarige Rietveld in mei 1917 een eigen meubelwerkplaats. Hier werkte hij voornamelijk voor gegoede cliënten. Al gauw liep de zaak zo goed dat hij leerjongens in dienst kon nemen. Rond 1918 maakte hij zijn meest bekende stoel van losse planken en latten die samen een geheel vormen. Pas in 1923 kreeg de lattenleunstoel kleuren: een rode rug, een blauwe zitting en zwarte latten met gele uiteinden. Toen Rietveld in 1924 als architect verder wilde, nam Gerard van de Groenekan, links op de foto naast Rietveld in zijn stoel, de meubelwerkplaats over.



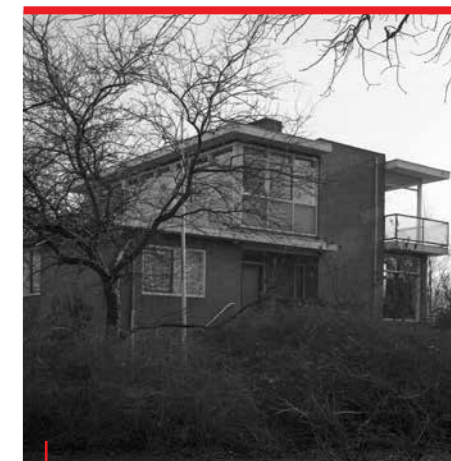
**7 HUIS THEISSING** 1959  
*Jan Versnel/Rietveld Schröder Archief*

Huis Theissing zag er oorspronkelijk heel anders uit dan nu. Rietveld ontwierp het voor de hoofdonderzoeker van het bouwmaterialenlaboratorium van Bredero's Bouwbedrijf. Daarom bestond het uit steensoorten in verschillende grijs tinten. Bijzonder was het gebruik van B2-blokken: holle betonstenen die gewoonlijk enkel voor tussenmuren werden gebruikt. Aan de achterzijde was het kale betonskelet zichtbaar, dat als overkapping van het terras functioneert. De achtergevel heeft veel ramen, zodat ook vanuit het huis volop uitzicht is op de Kromme Rijn. De B2-blokken bleken na verloop van tijd te lekken. Daarom werd bij een renovatie in 1980 de gevel bespoten met vochtwerend grit en wit gesausd. Het betonskelet werd toen grijs geverfd.

Colofon  
Uitgave: Centraal Museum Utrecht  
Tekst: Willemijn Zwikstra  
Ontwerp: Mijksenaar, wayfinding & information design



## RIETVELD WANDELROUTE



**8 HUIS MUUS** 1959  
*Het Utrechts Archief*

Huis Muus heeft aan iedere kant een ander aanzicht. Aan de voorkant lijkt het huis vrij eenvoudig, met een verdieping kleiner dan de begane grond. De rechterzijgevel heeft een veel ingewikkelder indeling. Hier valt de trap op naar de voordeur. Het souterrain ligt deels boven straatniveau, waardoor de begane grond verhoogd is. Ook is het 'zwevende' dak daar goed zichtbaar. Vanaf de jaren vijftig liet Rietveld vaak het dak flink uitsteken en ontwierp hij tussen het dak en de muur een holle ruimte. Aan de achterkant zijn een verhoogd, ommuurd terras en een balkon, zodat op beide verdiepingen van het uitzicht op de Kromme Rijn kan worden genoten. Het keramiekreliëf is van de Italiaanse kunstenaar Luigi de Lerma, die vanaf 1934 met zijn Nederlandse vrouw een atelier in Groenekan had.

Van werken van beeldende kunstenaars aangesloten bij een CISAC-organisatie is het auteursrecht geregeld met Pictoright te Amsterdam.  
© c/o Pictoright Amsterdam 2017

### Rietveld Schröderhuis

Prins Hendriklaan 50

- Open dinsdag t/m donderdag, zaterdag en zondag van 11.00 – 17.00 uur
- Bezoek alleen met reservering via [rshreserveringen@centraalmuseum.nl](mailto:rshreserveringen@centraalmuseum.nl)
- [www.centraalmuseum.nl/bezoeken/locaties/rietveld-schroederhuis/](http://www.centraalmuseum.nl/bezoeken/locaties/rietveld-schroederhuis/)

De modelwoningen aan de Erasmuslaan en op het Robijnhof kunnen alleen op afspraak worden bezocht. Informatie via [rshreserveringen@centraalmuseum.nl](mailto:rshreserveringen@centraalmuseum.nl).

### Centraal Museum Utrecht

Agnietenstraat 1

- Open dinsdag t/m zondag van 11.00 tot 17.00 uur
- [www.centraalmuseum.nl](http://www.centraalmuseum.nl)

CENTRAAL MUSEUM

UTRECHT

